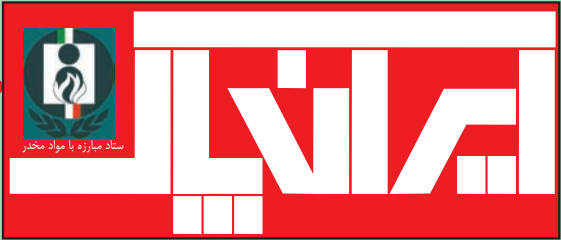

ستاد مبارزه با مواد مخدر

فهرست

سخن اول

۲

اعتماد به نفس چیست؟

۳

مشکلات خانوادگی درمان اعتیاد

۷

نوجوانان و سوء مصرف مواد

۱۱

جدول و سرگرمی

۱۴

ایران پاک خانواده

ضمیمه ماهنامه فرهنگی، اجتماعی ایران پاک
از انتشارات روابط عمومی ستاد مبارزه با مواد مخدر

بهمن ۱۳۸۸

صاحب امتیاز: ستاد مبارزه با مواد مخدر

مدیر مسوول: فرزین رحیم نظری

سردبیر: شهریار عباسی

مجری طرح: مژگان نظری چگنی

مدیر هنری: یاسین محمدی

گرافیک و آرایش صفحات: آتلیه افراز (۶۶۴۰۱۵۸۵)
لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت ایرانچاپ (۲۹۹۹۳۴۴۵)

نشانی: تهران - خیابان نفت شمالی - نیش خیابان دوازدهم
شماره ۲۶ - طبقه چهارم

علاقه‌مندان می‌توانند «ایران پاک خانواده» را در پایگاه
اطلاع‌رسانی ستاد مبارزه با مواد مخدر www.dchq.ir

نیز مشاهده کنند.

پست الکترونیک: iranpak@dchq.ir

تلفن: ۲۲۹۰۱۲۰۰ نمابر: ۲۲۹۰۱۲۰۱

ایران پاک خانواده از کلیه محققان و دست‌اندرکاران مبارزه با
اعتیاد دعوت می‌کند مطالب خود را جهت انتشار به نشانی پستی
یا پست الکترونیک نشریه ارسال کنند.

شایان ذکر است ایران پاک خانواده در صورت نیاز مطالب را
پیش از انتشار خلاصه و ویرایش می‌کند.

مسئولیت مطالب این نشریه به‌عهده‌ی گویندگان و نویسندگان
آنهاست و الزاماً دیدگاه ستاد مبارزه با مواد مخدر نیست.

سخن اول

• مژگان نظری چگنی

آرامش در محیط خانه یکی از عوامل مهم در تربیت و بالندگی فرزندان است. خانه باید برای اعضای خانواده، به ویژه برای کودکان و نوجوانان محل امن و جایگاهی برای آرامش یافتن باشد.

پژوهش‌های گوناگون نشان داده است، عدم آرامش در محیط خانوادگی یکی از مهم‌ترین دلایل فرار نوجوانان از خانه و گرایش آن‌ها به آسیب‌های اجتماعی از جمله اعتیاد است.

متأسفانه، برخی والدین بدون توجه به اهمیت حفظ آرامش در خانه، ناراحتی‌های بیرون را به داخل خانه می‌آورند و با مشاجره‌های بی‌مورد، آرامش را از فرزندان خود می‌گیرند.

لازم است بدانیم، حفظ آرامش در خانه، یکی از روش‌های ساده و در عین حال مهم برای جذب کودکان و نوجوانان و دور کردن آن‌ها از آسیب‌هاست.

اگر خانه به محلی برای مشاجره، دعوا و زد و خورد میان والدین یا والدین و فرزندان شود، ارزش اصلی خود را به‌عنوان مأمن اعضای خانواده از دست می‌دهد.

گاهی والدین شاهد ناهنجاری‌های رفتاری در فرزندان خود هستند و از مشاوران می‌پرسند که دلیل این ناهنجاری چیست؟ اگر این افراد پیش از مراجعه به مشاوران، نگاهی کوتاه به خانه‌شان بیاندازند، ممکن است پاسخ خود را دریافت کنند.

خانه‌ای که آرامش، زیبایی و نظم در آن ایجاد شود، می‌تواند مانع از بروز بسیاری آسیب‌ها شود و خانه به هم ریخته، ناآرام و متشنج که زیبایی معنوی و ظاهری در آن وجود ندارد، محلی برای رشد آسیب‌های خطرناک است.

بیایید به آرامش و زیبایی خانه‌مان اهمیت بدهیم.

اعتماد به نفس

چیست؟

• احسان کاشی

نقش بسیار مهمی به عهده دارند. اراده و اختیار هر انسان به خود او بستگی دارد. یعنی هر چه در زندگی روزانه، فعالیت‌های خود را واقع‌بینانه مورد ارزیابی قرار دهیم و خودگویی مثبت داشته باشیم، اراده ما محکم‌تر و اشتباه‌های ما کمتر خواهد شد. در نتیجه، با اعتماد به نفس بیشتری، جهت‌دهی فعالیت‌هایمان بهتر خواهد شد.

در شکل‌گیری اعتماد به نفس دو دسته مانع وجود دارد:

- (۱) موانع بیرونی
- (۲) موانع درونی

اعتماد به نفس چیست و چگونه می‌توان آن را بهبود بخشید؟ افتخار و احساس خوب از خود یعنی اعتماد به نفس. اعتماد به نفس در حالت چهره، رفتار، صحبت و حرکت افراد مشخص می‌شود.

ویژگی‌های افراد دارای اعتماد به نفس:

برخورد باز و گشاده، انتقادپذیر بودن راحت در پذیرش اشتباه‌های خود و باور به توانایی‌ها و احساس ارزشمندی نسبت به خود و دیگران. اراده و پشتکار در اعتماد به نفس

موانع بیرونی:
شرایط محیط
خانواده، مدرسه،
اجتماع که تغییر
آن‌ها برای شخص
آسان نیست.

موانع درونی: موانعی
هستند که در باورها
و طرز فکر هر
شخص وجود دارد
و به‌طور کامل قابل
تغییر به دست خود
شخص هستند. اگر
به‌طور دائم فردی
خودخوری داشته
باشد و احساسات
خود را آرام و بدون
ابهام ابراز نکند، در

عمل

واقع مانع درونی برای اعتماد به نفس
خود ایجاد می‌کند.

شش رکن مهم در اعتماد به نفس و در
نتیجه احساس ارزشمندی عبارت‌اند
از:

* آگاهانه زندگی کردن

* خودپذیری

* مسئولیت‌پذیری

* قاطعیت داشتن با خود و دیگران و

ابراز وجود

* با هدف و برنامه مشخص زندگی

کردن

* یکپارچگی و هماهنگی در رفتار و

زندگی آگاهانه: یعنی درک این
نکته که هوش انسان‌ها به یک اندازه
نیست و هرکدام از افراد، بهره‌هوشی
متفاوت از دیگران دارند، اما اگر توان
و استعداد خود را در نظر بگیریم و
با توجه به آنچه می‌دانیم و می‌بینیم
رفتار کنیم، زندگی آگاهانه را دنبال
کرده‌ایم. یکی از غفلت‌ها یا فرار از
موقعیت‌های زندگی آگاهانه، طفره
رفتن و فرار از واقعیت‌ها است. به
طور مثال: گفتن این جمله‌ها به خود
که:

«می دانم همه تلاشم را نمی کنم، اما ترجیح می دهم به آن فکر نکنم»، «می دانم اشتباه می کنم اما...»، «می دانم دارم در این کار زیاده روی می کنم اما...».

زندگی آگاهانه چیزی بیش از دیدن و دانستن و به این معناست که هدف و ارزش های خود را علاوه بر تعیین و مشخص کردن، دنبال کنیم و با یک برنامه تدریجی، مشخص و روزانه، انتخاب های خود را به موفقیت نزدیک کنیم.

زندگی آگاهانه و ویژگی های آن:

- ذهن پویا و فعال
- توجه به واقعیت ها و دوری کردن از انکار اشتباهها
- شرایط را با توجه به مشکلات درک کردن
- اشتباه های خود را دیدن و سعی در هماهنگ کردن آنها با میزانها و معیارهای سالم و متعادل بیرون

بخشیدن خود و خودپذیری:

دومین رکن از اعتماد به نفس، خودپذیری است. یعنی جسم، اسم و شرایط زندگی خانوادگی خود را بپذیریم و خود را کمتر از دیگران نبینیم. تکمیل جمله های زیر به خود پذیری بهتر کمک می کند. تمرینات در هفته اول صبحها:

اگر خود را بپذیرم یعنی...
اگر بدنم را بیشتر بپذیرم.....
اگر افکار و احساسات خودم را بپذیرم.....
هفته دوم و سوم:

اگر جنسیت خود را بپذیرم.....
اگر شادی هایم را بپذیرم.....

مسئولیت پذیری:

برای آن که احساس شایستگی در زندگی داشته باشید، باید بتوانید بر زندگی خود مسلط باشید. قبول مسئولیت یعنی:

- مسئول برآوردن خواسته های خودتان هستید.
- مسئول انتخاب اعمال خود هستید.
- مسئول روابط خود با دیگران هستید.
- مسئول کیفیت بخشیدن به زندگی خود و خوشبختی خود هستید.
- مشارکت دیگران کمک خوبی است، ولی هیچ کس برای دست یابی به خواسته هایتان به شما مدیون نیست.
- مسئول اولویت بندی زمان خودتان هستید.

ابراز وجود و قاطعیت داشتن:

به معنای احترام به خودمان و دیگران

استراحت دادن،
تفریح کردن، شاد
بودن (در چارچوب
مشخص و متعادل).

یکپارچگی و هماهنگی:

یعنی رفتارهای ما
با هدف‌هایمان و
آرزوهایمان با هم
هماهنگ باشد و در
تضاد نباشد. چون
تضاد در رفتار و
هدف‌مان، آبرویمان
را پیش خودمان از
بین می‌برد و کمتر به

خودمان اعتماد می‌کنیم. بنابراین، کلام
و گفتارمان را با نیت و هدف‌هایمان
همخوان کنیم. از هیچ‌چیز هراس
نداشته باشیم و به خداوند خالق و
مهربانمان توکل کنیم و با برنامه
هدفمند، خودمان را باور کنیم و هر
روز این نکته‌ها را در ذهنمان مرور
کنیم و با برنامه‌ریزی گام‌های محکم و
مصمم به سوی آینده روشن برداریم.
اعتماد به نفس خریدنی نیست. اعتماد
به نفس از دیگران گرفتنی نیست،
بلکه هدیه‌ای است در وجودمان
که خودمان با اندیشه این هدیه را
می‌یابیم و آن را با برنامه و هدف
واقع بینانه پرورش می‌دهیم.

در تمامی زمینه‌ها است. کسانی که
وابسته و هراسناک هستند، نمی‌توانند
به بی‌برنامگی‌ها، به فشارهای دیگران
و نمونه‌هایی از این قبیل «نه» بگویند.
کسانی که مستقل و با اعتماد به نفس
هستند، به راحتی در مقابل تردی‌ها و
فشارها «نه» می‌گویند و با قاطعیت و
احترام به خود و دیگران، این «نه» را
تکرار می‌کنند.

زندگی هدفمند و برنامه مشخص:

یعنی اگر می‌خواهی موفق شوی باید
مصمم و هدفدار باشی و رفتاری
قاطعانه داشته باشی. نظم و انضباط
شخصی یعنی به خود فرصت

مشکلات خانوادگی درمان اعتیاد

• دکتر سعید صفاتیان

بهتر است برای خانواده توضیح داده شود که درمان اعتیاد دارای سه ویژگی است:

۱- درمان یعنی کاهش موارد عود

ممکن است بدون درمان، عود صدها بار اتفاق بیفتد، اما به کمک درمان، میزان عود ممکن است به ده‌ها بار (در طول فرایند اعتیاد فرد) کاهش یابد.

۲- درمان یعنی کاهش شدت عود

اگر هنگام مراجعه فرد برای درمان، الگوی مصرفی او به شکل پرخطر بوده (به‌طور مثال، تزریق هرویین)، سپس تحت درمان قرار گرفته و پس از درمان، اعتیاد او عود کرده، اما این بار الگوی مصرف او سبک شده است (به‌طور مثال، کشیدن تریاک)، چنین فردی به‌خاطر رو آوردن به الگوی مصرفی کم‌خطرتر (در مقایسه با الگوی مصرفی پرخطرتر قبلی)، یک گام درمانی برداشته است.

۳- درمان یعنی کاهش مدت عود

به‌طور مثال، چنانچه فردی پس از سه سال مصرف، برای نخستین بار برای درمان اقدام کند و پس از مدتی پاک‌ی، مجدداً به مصرف مواد رو بیاورد، اما این دوره جدید مصرف حدود شش ماه طول بکشد و دوباره برای درمان مراجعه کند، بدین معناست که او نیز به‌رغم عود اعتیاد، به دلیل کاهش مدت عود (در مقایسه با قبل)، گام درمانی دیگری برداشته است.

چند نکته مهم برای خانواده افراد معتاد

* اعضای خانواده بهتر است که تفاوت میان عود و لغزش را بیاموزند و بدانند که هر لغزشی (یعنی مصرف نامنظم و گاه‌گاهی مواد) لزوماً به عود (یعنی مصرف منظم و روازنه مواد) نمی‌انجامد. در واقع، چنانچه خانواده با علائم لغزش آشنا شود (مثل تنگی مردمک چشم، چرت زدن، داشتن انرژی بیش از حد، بیش از حد حرف زدن، مهربان شدن و...)، می‌تواند با مداخله به‌موقع و ترغیب به درمان، از بروز عود پیشگیری کند.

* به خانواده بیمار باید یادآوری کرد که با شک‌های بی‌جا و متعدد، نباید به بیمار فشار آورند و از طرف دیگر، نباید نسبت به مشاهده علائم مصرف مواد توسط او، خانواده بی‌توجه بمانند، بلکه در صورت شک، باید فوری همراه بیمار، به مرکز درمانی مراجعه و آزمایش اعتیاد از بیمار گرفته شود.

* آنها باید متوجه اهمیت آزمایش‌های تشخیصی ادرار از نظر وجود متابولیت‌های مواد باشند و بیاموزند که این آزمایش‌ها نه تنها جنبه تشخیصی دارد، بلکه کارکرد درمانی نیز دارد. زیرا بیمار وقتی احساس کند که هر لحظه امکان گرفتن آزمایش از او وجود دارد، در مقابل وسوسه مصرف مقاومت بیشتری خواهد کرد.

* اعضای خانواده بهتر است با مفهوم قرارداد مشروط آشنا شوند و با هماهنگی درمان‌گران، جدولی را تهیه کنند که شامل رفتارهای مطلوب و نامطلوب بیمار باشد و در آن، به ازای هر رفتار مشخص (مطلوب یا نامطلوب) بازخوردی مشخص (پاداش، عدم پاداش یا تنبیه) تعریف شده باشد و بر این اساس، رفتار خود را با بیمار تنظیم کنند.

اعضای خانواده معتادان باید از انجام کارهای زیر منع شوند:

۱- جرو بحث و دعوا و تهدید برای قانع کردن بیمار
برای تداوم پرهیز از مصرف مواد

۲- بروز رفتارهایی مبتنی بر احساس عصبانیت، گناه،
خجالت و ناامیدی نسبت به بیمار

۳- انکار مشکلات خانوادگی

۴- تحقیر و سرزنش بیمار

۵- جلوگیری از فعالیت‌های روزمره بیمار و نظارت
پلیسی بر زندگی او برای پیشگیری از عود

۶- اولویت‌بخشی به کاهش ناراحتی‌های خود، در مقایسه
با اولویت‌بخشی به پیشرفت بیمار در فرایند درمان

۷- قطع درمان به این دلیل که با چند هفته پاک‌ی، بیمار به
بهبودی کامل رسیده است.

درمان گران باید بدانند

* بهتر است برای بیمار و خانواده‌اش شیوه‌های گوناگون درمانی به‌طور خلاصه توضیح داده شود تا در صورت شکست در یکی از شیوه‌ها، امید به موفقیت در سایر شیوه در آنها باقی بماند.

* آنها باید آموزش ببینند که درمان اعتیاد زمانی به پایان می‌رسد که او اعتماد به نفس، خودکارآمدی و مسئولیت‌پذیری بالایی پیدا کرده و سبک زندگی او تغییر یافته باشد.

* بهتر است اعضای خانواده بیاموزند که علاوه بر پزشک، روان‌شناس و مددکار، آن‌ها نیز از اعضای تیم درمان هستند و در جلسه‌های منظم با حضور بیمار و اعضای تیم درمان، باید حاضر شوند.

* بهتر است به خانواده بیمار راه‌هایی برای افزایش انگیزه‌ی او (در صورت کاهش)، آموزش داده شود: به‌طور مثال، روبرو کردن بیمار با عواقب رفتار خود، افزایش امید بیمار برای موفقیت و...

* بیمار نیز باید بیاموزد که بسیاری از مشکلات او (از جمله بی‌اعتمادی خانواده نسبت به او) ریشه در گذشته اعتیادی او دارد و مشکلی که به مرور زمان ایجاد شده است، به مرور زمان نیز از بین خواهد رفت. این موضوع در مورد انتظارهای خانواده از بیمار نیز صادق است.

* وقتی بیمار سهم خود را در پیدایش این مشکلات بپذیرد، آن‌گاه باید در جهت رفع مشکلات تلاش کند. تلاش‌های بیمار می‌تواند معطوف به این مشکل باشد که چگونه با گرمابخشی به روابط میان خود و اعضای خانواده، فضایی مهربانانه‌تر، صمیمی‌تر و در نتیجه محافظت‌کننده‌تر بیافریند.

نوجوانی

و سوء مصرف مواد

دکتر فرهاد افطار

دوره نوجوانی هیچ‌گاه برای والدین و خود نوجوان دوره راحتی نبوده و نخواهد بود. نوجوانان در طی گذر از این دوره زندگی، تمایل دارند خودشان را نشان دهند و همه چیز را در زندگی تجربه کنند، این خود می‌تواند باعث ریسک‌پذیری و آزمایش در آنان شوند.

نوجوانان از خانواده فاصله می‌گیرند و این فرایند به میزان زیادی باعث ناکامی و اضطراب والدین می‌شود. گاهی والدین می‌دانند که نوجوانشان باید اتاقی داشته باشد تا احساس استقلال، مسئولیت، تصمیم‌گیری و جرأت کند، اما بسیاری از والدین نمی‌توانند نگرانی مربوط به امنیت، سلامت و رفاه فرزندان خود را برطرف کنند.

آنچه والدین در این دوره باید انجام دهند:

تشویق کردن

نوجوان به مشارکت در فعالیت‌ها

مشارکت در فعالیت‌ها باعث رشد جسمی و روانی نوجوانان می‌شود و به آن‌ها احساس لذت می‌دهد. اگر نوجوان بتواند احساس کفایت و مفید بودن را در فعالیت‌های قابل قبول از خود نشان دهد، احساس باارزش بودن و پذیرفته شدن می‌کند.

به

نوجوانان خود گوش دهید.

مهم‌ترین کاری که والدین می‌توانند برای نوجوان خود انجام دهند، گوش دادن به آن‌هاست. والدین باید به ارزشمندی آنچه نوجوان می‌گوید واقف باشند و به آن احترام بگذارند.

همچنین بیشتر والدین فشاری که نوجوان احساس می‌کند و مشکلاتی را که با آن مواجه است، نادیده می‌گیرند یا ناچیز می‌شمرند. گوش دادن و ارزش دادن به نظرهای نوجوان به خودی خود توانمندی والدین را برای ایجاد ارتباط مؤثر تشویق می‌کند. اکثر والدین خوب به حرف‌های نوجوان گوش نمی‌دهند، زیرا در مسائل روزمره گرفتار و پرمشغله هستند. شایان ذکر است، گوش دادن به نوجوان به معنای نصیحت کردن و تلاش در جهت اصلاح وضعیت نیست، بلکه همین گوش دادن می‌تواند اعتماد و توجه نوجوان را جلب کند.

از

لحظه‌های آموزش خوب استفاده کنید.

والدینی که از اهمیت آموزش آگاهند و نیاز نوجوان خود را به ارتباط درک می‌کنند، به دنبال لحظه‌هایی هستند که بتوانند به نوجوان خود آموزش بدهند.

لازم است بدانیم که والدین آگاه، به رد و بدل کردن اطلاعات با فرزند خود می‌پردازند، نه آنکه برای او سخنرانی کنند.

به

نوجوان خود کمک کنید تا از تجربه‌های

خود درس بگیرد.

والدین باید کوشش کنند که نوجوان بتواند از تجربه‌ها و آزمایش و خطای خود درس بگیرند و بتواند در آینده از این تجربه‌ها استفاده کند. بهتر است تجربه‌ها باعث درس گرفتن شود و عاملی برای افسردگی و اضطراب نوجوان نشود.

به آنچه

نوجوان می گوید تمرکز و توجه کنید.

بیشتر نوجوانان تلاش می کنند نقش های متفاوتی بازی کنند. این کار آن ها برای والدین عجیب و غریب است و آن ها را نگران می کند، اما موضوع دردناک تر برای والدین این است که نوجوان تلاش می کند بدون مشورت با آن ها تصمیم بگیرد و کارهایی انجام دهد. والدین باید با تمرکز کافی به این رفتار نوجوانان دقت کنند و آن ها را به مشورت با خود ترغیب کنند.

بحث و

مشاجره نکنید.

بحث و مشاجره، فقط باعث خصومت و خشونت می شود. به اصول زیر توجه کنید:
الف) لازم نیست که هر چه را نوجوان می گوید مورد قضاوت قرار دهید.
ب) هرگز تلاش نکنید برای فردی که ناراحت یا عصبانی است، دلیل و استدلال بیاورید. منتظر شوید که فرد آرام شود، سپس عدم موافقت خود را ابراز کنید.

ج) یادتان باشد که نوجوانان انسان اند و حق دارند عصبانی شوند.

به

نوجوان احترام بگذارید.

والدین باید به نوجوان احترام بگذارند و از این طریق آن ها را به احترام گذاشتن تشویق کنند، زیرا احترام گذاشتن امری متقابل است. بهتر است بدانیم کسانی به دیگران احترام می گذارند که این رفتار را از خانواده خود یاد گرفته باشند.

در

مورد ارزش ها و رفتار اخلاقی با فرزند خود گفت و گو کنید.

ایجاد و تثبیت یک نظام ارزشی قدرتمند در فرزند، یکی از تکالیف اساسی والدین است. والدین باید با فرزندان خود در مورد آنچه درست یا غلط است، صحبت کنند و رفتار مناسب و نامناسب در زمان نیز بسیار اهمیت دارد.

پاسخ جدول شماره ۶

بیانید مبارزه با اعتیاد را جدی بگیریم

برندگان جدول شماره پنجم به قید قرعه عبارت‌اند از:

- ۱- حبیب‌اله اثنی‌عشری
- ۲- عبدالحمید لبافیان
- ۳- فرنگیس امامی
- ۴- مجید طرخورانی

برندگان می‌توانند برای دریافت جایزه با دفتر نشریه تماس بگیرند.

جدول و سرگرمی شماره ۷

توضیح: مطلب روبه‌رو به‌عنوان «بیان اهمیت موضوع اعتیاد» آمده است. شما ابتدا جملاتی را که به‌رنگ قرمز آورده‌ایم را در جدول بیابید و روی آن‌ها خط بکشید. در پایان به ۵۳ حرف خط نخورده می‌رسید که از به هم پیوستن آن‌ها عبارت آموزنده‌ای در مورد مبارزه با اعتیاد به‌دست می‌آید که رمز جدول است. توجه داشته باشید که جملات در داخل جدول به‌صورت شکسته شده و زیگزاگ آمده است.

توضیح جدول شماره ۷:

بیان اهمیت موضوع اعتیاد :

در زمان ما مسئله موادمخدر شکل مخاطره‌آمیز و کاملاً پیچیده‌ای به خود گرفته و در عین حال **گسترش جهانی یافته است**. اعتیاد به موادمخدر علاوه بر **زیان‌های جدی و خطرناک جسمی** از قبیل ابتلا به بیماری‌های عفونی و آگیردار همچون ایدز - هپاتیت - سل - عوارض و **مشکلات عدیده اجتماعی و اقتصادی** از قبیل افزایش جرم‌های مرتبط با موادمخدر همچون جنایت و سرقت، فقر و تکدی‌گری و **هدر رفتن سرمایه‌های کلان مادی** کشورها را به دنبال داشته است. کشور ما دارای جمعیتی جوان است. بیش از ۵۰ درصد جمعیت کشور در سنین زیر ۲۰ سال است و ۶۲ درصد از این جمعیت در شهرها ساکن است و از هر چهار نفر ایرانی یک نفر در معرض مهاجرت قرار دارد. موقعیت استراتژیک ایران و قرار گرفتن آن در کنار کشورهای هم‌چون افغانستان و پاکستان برای کشور ما مسئله **ترانزیت و عبور موادمخدر** و یک مسیر مناسب جهت قاچاق فراهم ساخته، همچنین **بازار مصرف داخلی آن** که رشد روزافزونی داشته است. این موضوع که قشر جوان جامعه بیشتر در معرض آسیب و **آماج اعتیاد** هستند، وظیفه همگان را در موضع تقابل با این مشکل خطرتر می‌کند. به راستی وظیفه ما در قبال این دیو بدسیرت چیست؟ **خانواده‌های ما و والدین ما** چه وظیفه و مسئولیتی را به عهده دارند؟ **دستگاه‌های تعلیم و تربیت** ما چگونه؟ آیا مشکل اعتیاد با **زدن و بستن** و به زندان انداختن یا اعدام کردن قابل حل است؟ یا اینکه **عزم ملی و جزم تک تک افراد** این جامعه در هر لباس و در هر مکان و هر زمان را می‌طلبد؟ به راستی کدام یک چاره کار است؟

جدول

م	ش	ک	ل	ا	ت	ع	د	ی	د	ه	ا	ج	ت	م	ا	ع	ی	و
ی	ز	ن	ا	ر	ت	ع	ت	ی	ا	د	ی	د	ا	ص	ت	ق	ا	
ت	و	ع	ب	و	ر	م	و	ا	د	م	خ	د	ر	ه	م	ی	ن	ن
ز	د	ی	ک	ی	خ	ا	ن	و	ا	د	ه	ه	ا	ی	م	ا	و	و
گی	ا	ا	ه	ف	ا	ن	آ	م	ر	ز	ع	ا	م	ن	ی	د	ل	ا
س	س	س	ت	ز	ز	ک	ی	ص	ا	م	م	ل	ی	و	ج	ز	م	ت
ت	ت	ت	ش	و	و	ه	ل	ر	ز	ف	د	ا	ر	ف	ا	ک	ت	ک
ر	ر	ز	ا	ن	ر	ر	خ	ف	ا	ن	د	چ	ک	ی	م	ا	د	ک
ش	م	ا	د	ی	د	ش	ا	د	ب	ن	ی	ا	ر	ه	ک	ا	ر	ا
ج	ه	ا	ن	ی	ی	ا	ف	ت	ه	ا	س	ت	ز	د	ر	خ	ت	س
ط	ر	ا	س	ز	د	ا	ن	ه	ه	ت	ز	ی	ا	ن	ه	ا	ی	ج
ت	د	ر	ا	ا	ن	د	ا	ا	ا	ی	ا	ن	ر	ط	خ	و	ی	د
ف	ت	ا	ی	ب	و	ن	ن	گ	ی	ب	ک	ج	س	م	ی	ی	ن	ب
ر	ن	ه	ک	ی	ب	ز	د	ت	ت	ر	ا	ر	ع	ر	آ	م	ا	د
ر	س	ه	ل	د	س	ه	ا	س	ع	ت	ه	ف	م	ض	و	ا	ی	ک
د	ر	ی	ا	ا	ت	ب	خ	د	ل	و	ر	ک	ر	آ	ب	ج	ت	ن
ه	م	ا	ن	م	ن	و	ت	ن	ی	م	ی	د	د	س	ی	ا	ع	*